

Internetiteenus Eestis

Andre Visse
Peadirektori kohusetäitja
Telia Eesti AS

+372 50 18 550
Andre.visse@telia.ee

Kristjan Viilmann
Erakliendi üksuse juht
Telia Eesti AS

+372 50 52 007
kristjan.viilmann@telia.ee

Sideturu olukord Eestis

- **Telia on Eestisse investeerinud viimase 10a üle 500m€. Selle tulemusena:**
 - 90% Telia võrgust võimaldab 100mbit/s ja kiiremat kaabelühendust
 - 570 000 kodul on võimalik liituda 100 Mbit/s või enam kiirusega internetiühendusega
 - 421 000 kodul on võimalik liituda valguskaablivõrgul (ca 16,000 km) pakutava internetiühendusega (kuni 1 Gbit/s)
 - Telia on nn pärandtaristust välja vahetanud enam kui 90%
- **TTJA turuanalüüsist järeldub, et aadresse, kus on olemas vaid üks kaablivõrk on Eestis vaid 25%:**
 - Telia on ainuke hulgitasandil reguleeritud sideteenuse osutaja
 - Turul on ca 15 aktiivset sideteenuse osutajat
 - Vastupidiselt Teliale puudub Elisal jt kohustus enda võrku ega kaablikanaliseerimise teistele rentida
 - Konkurents on muutunud ajas üha tihedamaks, lisandunud on nn riigiabi toel ehitatavad võrgud ja mobiilne internet.
- **Kaablivõrkude baasil pakutava teenusega konkureerib Eestis ka „Koduinternet üle õhu“ mobiilne internet, mille hinnad Eestis on võrreldes lähinaabritega soodsamad**
- **Telia 5G katvus Eesti rahvastikust on tänaseks juba üle 90%** ja sellest 3,5 GHz (ehk ülikiire 5G) ca 65%. Eestis on võrdlusuuringute andmetel üks Euroopa kvaliteetsemaid mobiilside teenuseid. [Rohde & Schwarz uuring](#)
- **Telia klientidest kasutab 100Mbit/s ja kiiremaid kaabelühendusi 53% kodukasutajatest.** See number kasvab pidevalt.

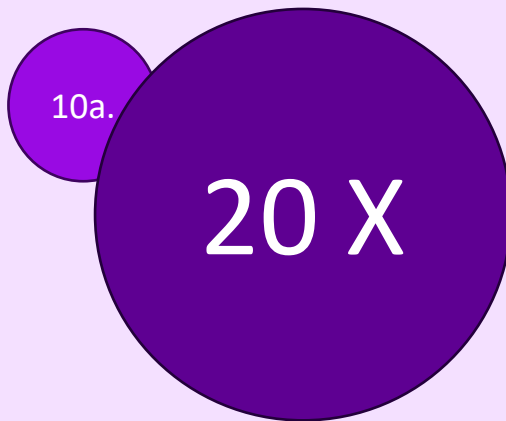
Side hindadest Eestis

Viimase 4 aasta THI kasv olnud 6 X kiirem kui side sektori hinnakasv

Samal ajal kasvanud suurimad sideteenuse sisendkulud:

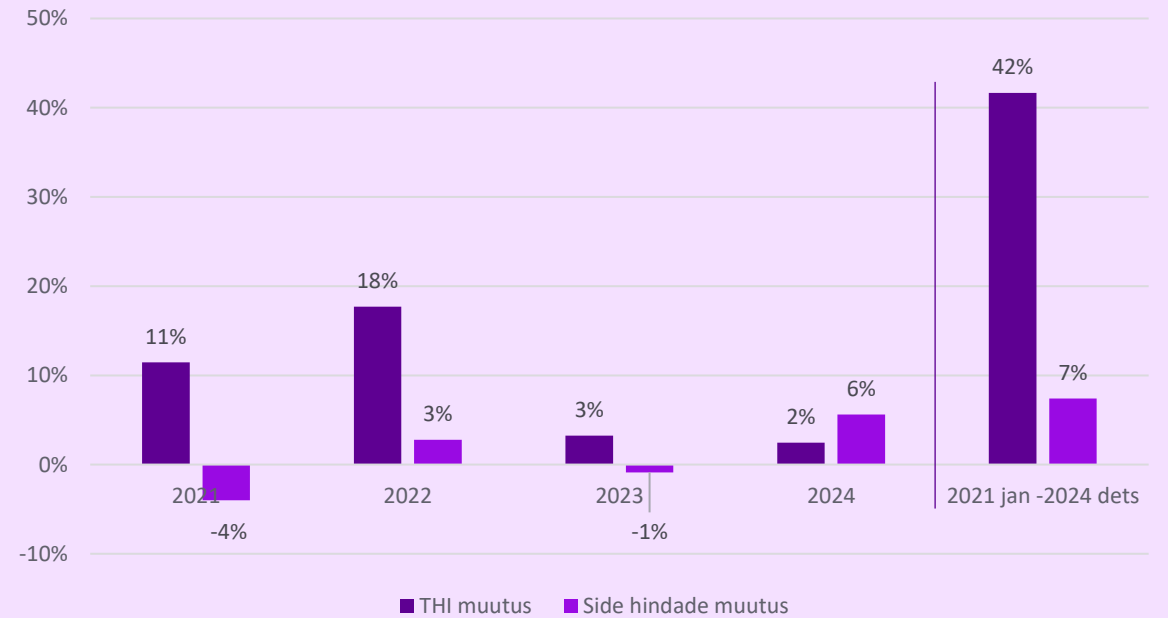
- sektori palgad: 40% *
- elektrienergia: 180% *

... ja andmemahud Telia võrgus:

Viimase 4 aasta THI kasv **6X** kiirem kui side sektori hinnakasv

*

*Allikas: Statistikaamet

Sideteenustest Eestis

NÄIDE UUEST HINNAKIRJAST:

100 Mbit/s koduinterneti hind – 27,45 EUR

200 Mbit/s Koduinterneti hind – 30,50 EUR

Keskmine ühikuhind **langes** hiljutise hinnakirja muudatuse tulemusena 1 Mbps ühenduskiiruse kohta oluliselt. **Mida suuremad kiirused, seda enam.**

NÄIDE ÜHIKUHINGADE LANGUSEST:

100 Mbit/s keskmine ühikuhind 1 Mbit/s kohta - 0.27 EUR

200 Mbit/s keskmine ühikuhind 1 Mbit/s kohta – 0,15 EUR

Muudes sektorites hinnad tõusevad, väärtust ega mahtu kliendile üldjuhul ei lisandu.

Telia 100Mbit/s ühendus maksab 27,45 eurot (leibkonna kohta) mis on ca 1,3% Eesti keskmisest palgast, aga võimaldab:

kodus töötada, õppida

meelelahutust tarbida

avalikke teenuseid kasutada

... ja seeläbi hoida kokku aega ja raha transpordile, jne.

See summa on tarbijate muude kulutustega võrreldes (nt kütus, toidukulud, elamiskulud jms) ja saadud väärtuse vaatest väga mõistlik.

Viimaste uuringute kohaselt on Eesti 100 Mbit/s hinnatase EL-is alla keskmise nii absoluuthinnas kui ka ostujõu suhtes

Riigiabiga (70%) rajatud Enefit (riigi ettevõtte) juurdepääsuvõrgu rendihind on 5 aastaga kasvanud 2X. Viimase miili optika rendi hind (12,2€) moodustab 50% 50Mbps kiirusega internetipaketi hinnakirjajärgsest hinnast!

Internetiteenuse Eestis ja Balti riikides

- ❖ **Internetiteenuse jaehind kujuneb konkurentsiolukorrast lähtuvalt ning erinevate riikide hinnad ei ole võrreldavad**, kuna riikidel on erinev turu suurus, muud hinnatasemed, sh sisendkulud ning teenuse katvus ja kvaliteedi parameetrid.
- ❖ **Tarbija harjumused ja eelistused on turgudel erinevad.** Näiteks konkureerib Leedus koduinternetiga aktiivselt taskuruuteril põhinev mobiilne internet, mille kvaliteet ei ole kaablipõhise ühendusega võrreldav.
- ❖ **Eestis on optika ja mobiilse interneti katvus nii linnades kui maapiirkondades hea.**
Maapiirkondade katvus optikaga on [Euroopa komisjoni uuringu](#) (vt lisa ja uuringu lk 48) järgi:
 - Eestis ca 70 %,
 - Leedus ca 40%
 - Lätis ca 10%
- ❖ **Eestiga võrreldava kvaliteediga „Koduinternet üle õhu“ lahenduse hind on Leedus 2 X kõrgem kui Eestis.** Telia LT hinnakirjas 50 € vs Telia EE 21 €

THI erinevus ca. 2 X

2024 IV kvartal

Kokkuvõte

Telia investeeringud ja võrgukatvus: Telia on viimase 10 aasta jooksul investeerinud Eestisse üle 500 miljoni euro. Eestis on hea kiire interneti katvus (70% maapiirkondadest)

Konkurentsiolukord: Värske TTJA turuanalüüsi andmetel on Eestis ühe kaablivõrguga aadresse üksnes 25%. Lisaks pakub konkurentsi kaablivõrkudele “Koduinternet üle õhu” ja satelliitside

Internetiteenuse hind: Viimase 4 aasta jooksul on THI kasvanud (42%) 6 x enam kui side hinnad (7%). Vajadus kvaliteetse sideteenuse järgi aina kasvab (mahukasv 18x viimase 8 aasta jooksul). Koduinterneti hinnad ühiku kohta langevad.

Internetiteenuse võrdlus teiste riikidega: Internetiteenuse jaehind kujuneb konkurentsiolukorrast lähtuvalt ning erinevate riikide hinnad ei ole võrreldavad. Tarbijate harjumused ja eelistused on turgudel erinevad. Hinnavõrdlus üksnes Balti riikidega ei ole asjakohane.

Telia koduinterneti pakkumine: Telia loobub esialgsest koduinterneti kampaaniast kuulates klienti ja avalikku arvamust. Selle asemel võimaldame optikavõrgu klientidel 6 kuu jooksul enda sooviavalduse alusel kasutada 2x kiiremat internetti praeguse ühenduskiiruse hinnaga.

Ettepanekud edasiseks

- Säilitada Eestis selline investeerimiskeskond, kus on atraktiivne investeerida mitte üksnes mobiilvõrkudesse, vaid ka kaabelvõrkudesse
- Tagada soodne elektri hind, kuna energia on oluline sisend sidesektori jaoks
- Luua senisest tõhusamad ja tehnoloogianeutraalsed toetusmeetmed "valgete alade" katmiseks: Eesti digiühiskonna väljakutse pole mitte side hind, vaid vajadus katta nn valged alad (JustDigi uuringu kohaselt ületab valgete alade katmiseks vajalik summa 800 MEUR)
- Tagada riigiabi toel rajatud võrkude ressursi rent teistele sidettevõtjatele mõistliku hinnaga ja kunstlikke takistusi loomata (probleemsed näited: Andmesidevõrk, Andigo)
- Muuta seadusi, lihtsustamaks sidevõrkude rajamist ja võimaldamaks piisava kõrgusega mastide ehitamist riigiteede äärde

